

HOOGSTANDJE

H₂O

TUIN VAN JAN: WAAR WATER DE RUIMTE KRIJGT

Het is zondag. De voordeur van een schoolgebouw, in een drukke Amsterdamse volksbuurt, staat open. Dat geldt ook voor de achterdeur. Zo kom je op het binnenplein erachter. Daar is het rustig: de *Tuin van Jan*. Hoe buurtbewoners een oude speelplaats omtoverden in een klein paradijs en een echte 'watertuin'. **Tekst Roel Smit | Fotografie Marcel Molle**

Buurtbewoners komen er op zondag om in alle rust een boekje te lezen.

Kinderen lopen met gietertjes af en aan om planten water te geven. En op zaterdag is een min of meer vaste ploeg buurtbewoners bezig met het tuinonderhoud. Je moet het even weten te vinden, maar in Amsterdam-West is een ongebruikt binnenterrein twee jaar geleden omgetoverd tot de *Tuin van Jan*.

Deze gemeenschappelijke tuin, genoemd naar drie straten in de nabije omgeving (Jan Maijenplein, Jan Evertsenstraat en Jan van Galenstraat), is een ontmoetingsplek voor de buurt en een 'regentuin'. Een groot deel van het regenwater dat op de daken terecht komt, wordt in twee vijvers opgevangen. En de planten worden begoten met grondwater dat in dit deel van Amsterdam niet diep zit.

Het binnenterrein was aanvankelijk de zwaar betegelde speelplaats van een school, die bij elke fikse regenbui volledig blank stond. Wat trouwens nog altijd geldt voor de kelders van veel winkelpanden in die buurt. De stad heeft nu eenmaal een overdaad aan bestrating, ook op plekken waar dat anders zou kunnen. Vandaar bijvoorbeeld het programma *Amsterdam Rainproof*, dat Amsterdammers ervan moet doordringen bij bouw- en renovatiewerkzaamheden veel meer rekening

te houden met toenemende plensbuien. De *Tuin van Jan* is volgens *Amsterdam Rainproof* een prachtig voorbeeld van hoe het ook kan.

Het ontwerp van de *Tuin van Jan* is gemaakt door tuinarchitecte Sanne Horn, op basis van een programma van eisen dat de buurt zelf had opgesteld. Dat programma van eisen was niet ingewikkeld: water, bloemen en vooral ook stilte. Dat laatste is ook terug te vinden in de huisregels, die voor de argeloze bezoeker niet te missen zijn. Het project werd financieel gesteund door het stadsdeel West en door woningstichting De Key.

Inmiddels is het derde 'tuinseizoen' begonnen. Hoe het staat met de waterhuishouding? Twee regenpijpen van het schoolgebouw (tegenwoordig de meesteropleiding coupeurs) zijn van het riool afgekoppeld. Tijdens de grote hoosbui van juli vorig jaar hield de tuin zich goed; de vijver overstroomde niet. Hoeveel water de tuin precies opvangt, wil men met watermeters gaan vaststellen. Een punt is nog wel dat de kwaliteit van het regenwater minder goed is dan men zich voor de vijvers zou wensen. Met de juiste waterplanten, het toevoegen van extra zuurstof en de hulp van oesterschelpen (een advies van scheikundestudenten van het Amsterdamse Calandlyceum) moet die waterkwaliteit veel beter worden.

Voor 'Amsterdam Rainproof' is de *Tuin van Jan* een voorbeeld van de manier waarop een verharde stad kan omgaan met regenwater (www.rainproof.nl)

